

## **Cilat janë ndikimet në shëndetin mendor të të rriturit të shkaktuara nga ngacmimet gjatë fëmijërisë (Bullying)**

**A. Hashorva Dr.Shk, E. Spaho, T. Pengili, Dh. Ejupi, E. Balani**

Edhe pse nuk ka një përkufizim universal të dhunës psikologjike të fëmijërisë, termi - Bullying është përdorur shpesh për të përshkruar maredhënien kur një fëmijë në mënyrë të përsëritur dhe me qëllim thotë ose bën gjëra që shkakton shqetësime për një fëmijë tjetër, duke përdorur kërcënime, dhunë ose frikësim.

Studimet fokusohen në përpjekjen për të kuptuar pse viktimat e Bullying gjatë fëmijërisë janë në rrezik që në moshën e rritur, të kenë problem jo vetëm për shëndetin psikologjik, por edhe për shëndetin fizik dhe mendor. Ky punim do të sjellë në fokus disa studime të bëra nga Departamenti Amerikan i Shëndetësisë që tregojnë se ndikimi i bullying në fëmijëri mund të shkaktojë depresion, ankth por sidomos OCD në adullteri. Gjithashtu bullying kontribon fuqishëm në sjellje vetëvrasëse.

Në studim u përfshinë 7.771 fëmijë nga mosha 7 - 12 vjec dhe u ndoqën deri sa u bënë 25-30 vjec. Studimi mbaroi në vitin 2013. Subjektet në këtë grup janë gjetur të jetë 6 herë më shumë gjasa që të ketë një sëmundje serioze fizike, ose të zhvillojë një çrregullim psikiatrik në moshën e rritur se sa ata që nuk ishin të përfshirë në ngacmim.

Një tjetër studim nga Kolegjin Mbretëror i Londrës në Britani e Madhe në 2014 ka gjetur se efektet negative sociale, shëndetësore fizike por sidomos mendore të dhunës psikologjike të fëmijërisë, janë të dukshme deri në 40 vjet më vonë. Subjektet në këtë grup janë gjetur të jetë 11 herë më shumë gjasa që të zhvillojnë çrregullim OCD dhe 4 herë më shumë psikozë në adullteri.

## **What are the mental health impacts on adults coming from childhood bullying**

**A. Hashorva PhD, E. Spaho, T. Pengili, Dh. Ejupi, E. Balani**

Though there is no universal definition of childhood bullying, the term is often used to describe when a child repeatedly and deliberately says or does things that causes distress to another child, or when a child attempts to force another child to do something against their will by using threats, violence or intimidation.

Still considered a rite of passage by some, research is now attempting to understand why victims of childhood bullying are at risk of poorer outcomes in adulthood, not only for psychological health, but also physical and mental health, cognitive functioning and quality of life.

Research shows that persistent bullying can cause depression and anxiety and contribute to suicidal behavior.

Subjects in this group were found to be six times more likely to have a serious illness, smoke regularly or develop a psychiatric disorder in adulthood than those who had not been involved in bullying.

This paper will bring into focus some studies done by the US Department of Health that show that the impact of bullying in childhood can cause depression, anxiety and especially in adult OCD. Also strongly contributes to bullying in suicidal behavior.

The study involved 7771 children aged 7-12 years old and were followed until they were 25-30 years old. The study ended in 2013. The subjects in this group were found to be 6 times more likely to have a serious physical illness, or develop a psychiatric disorder in adulthood than those who were not involved in bullying.

A 2014 study from researchers at King's College London in the UK found that the negative social, physical and mental health effects of childhood bullying are still evident up to 40 years later. The subjects in this group were found to be 11 times more likely to develop OSD disorder and 4 times more psychosis, in adulthood.

Some experts think that bullying results in a kind of "toxic stress" that affects children's physiological responses, possibly explaining why some victims of bullying go on to develop health problems.